

FITXA

04 MÓN JUST, MÓN INJUST

04 MÓN JUST, MÓN INJUST

Pautes per al professorat

PROPOSTA DE CURS ON TREBALLAR LA FITXA:

1r de ESO/4t de ESO

COMPETÈNCIES A TREBALLAR:

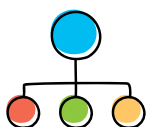
- Qüestionar-se i usar l'argumentació per superar prejudicis i consolidar el pensament propi.
- Aplicar el diàleg i exercitar totes les habilitats que comporta, especialment per a la solució de conflictes interpersonals i per propiciar la cultura de la pau
- Analitzar críticament l'entorn des de la perspectiva ètica, individualment i de manera col·lectiva.
- Reflexionar sobre la pròpia vida.

OBSERVACIONS:

Les activitats que es proposen es poden fer totes o només aquelles que el professor/a consideri més adequades al seu grup classe.

Els continguts que oferim es poden treballar en tots els cursos de la ESO. És per això que trobareu fitxes amb activitats més adequades per als primers cursos i d'altres per a alumnes més grans.

Contingut de la Fitxa

COM PRESENTAR L'ACTIVITAT: QUÈ ÉS LA JUSTÍCIA SOCIAL? QUAN PARLEM DE MÓN JUST I MÓN INJUST?

Es pregunta en veu alta als alumnes:

- Quants cops fem servir els adjectius "just" i "injust"?
- En quines situacions ens referim quan ho diem a casa? I a l'escola?
- Com ens sentim quan pensem que hem patit una injustícia?
- Hem pensat alguna vegada que nosaltres també cometem injustícies?

04 MÓN JUST, MÓN INJUST

En acabat, el professor/a pot explicar que quan parlem de justícia social, estem parlant d'igualtat d'oportunitats i de drets humans, tot argumentant que **totes les persones tenim necessitats bàsiques comunes i el dret a què aquestes necessitats estiguin cobertes**, tal i com s'exposa a la Declaració Universal dels Drets humans.

Totes les persones tenim el dret a la pròpia identitat, a la supervivència, a l'educació, a expressar-nos amb llibertat i a ser tractats amb dignitat i respecte, però malauradament no és així, i això comporta l'existència de desigualtats i d'injustícies que es donen tant als països industrialitzats com als països en vies de desenvolupament; tant en països rics com en països pobres.

Aquestes injustícies es poden evitar, i es mantenen o augmenten gràcies a la indiferència de molta gent. Hem de ser conscients que la decisió de promoure o rebutjar la justícia social està en mans de la humanitat.

Activitat 01

Activitat per a 1r i 2n d'ESO:

Els Drets dels Infants

Repartirem un full A5 a tots els alumnes.
A cada nen/a li correspondrà un número de l'1 al 10
(pot ser per sorteig, per ordre de seients,...)

Els alumnes que tinguin el mateix número s'asseuran junts. Aleshores el professor/a escriurà en 10 cartolines, de mida A4, els 10 Drets dels infants. Cada dret ocuparà la part inferior de la cartolina, i les repartirà a cada parella o grup d'alumnes segons número que els haurà tocat.

Els alumnes hauran de fer un dibuix que expliqui el contingut del Dret que els ha tocat. El resultat serà un treball col·laboratiu, on cada alumne n'haurà fet una part: uns faran el dibuix, altres el pintaran, altres els enganxaran.

Un cop enllestides les cartolines, es poden penjar a l'aula o a un passadís de l'escola per tenir presents quins són els Drets dels Infants. (S'adjunta model de cartolina a la fitxa 1.)

Els Drets són:

1. Dret a la igualtat, sense distinció de raça, religió o nacionalitat.
2. Dret a una protecció especial que assegurí un creixement mental i social sa i lliure.
3. Dret a un nom i a una nacionalitat.
4. Dret a una alimentació, habitatge i atenció mèdica adequats.
5. Dret a una educació i atenció especials per als infants físicament o mentalment disminuïts.
6. Dret a comprensió i afecte per part de les famílies i de la societat.
7. Dret a l'educació gratuïta. Dret a divertir-se i a jugar.
8. Dret a l'atenció i ajuda preferents en cas de perill.
9. Dret a protecció contra l'abandonament i l'explotació en el treball.
10. Dret a rebre una educació que fomenti la solidaritat, l'amistat i la justícia entre tothom.

Activitat 02

Activitat per a 3r i 4t d'ESO:

Les desigualtats socials i els Drets dels infants

Després de la lectura dels Drets dels Infants, el professor/a reparteix una de les tres notícies que s'adjunten a la fitxa 2.

Els alumnes responen individualment, per parelles o grups el qüestionari, i es posen en comú les diferents respostes.

Activitat 03

Persones que treballen per transformar el món

A partir dels testimonis dels missioners **Frederic Comalat, Manel Morancho, Lluís Maria Roma, Miquel Pedrós i Ferran Sans**, que trobareu al portal www.missioners.cat, els alumnes han d'extraure algunes causes i possibles vies de solució de les desigualtats socials que existeixen al món, tot relacionant-les amb els 17 Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni marcats per l'ONU.

Al final, i a partir de la frase "**Molta gent petita, en llocs petits, fent coses petites, pot canviar el món**" s'obre un espai per a la reflexió personal i posterior posada en comú sobre com cadascú pot treballar per aconseguir un món més just.
(Vegeu fitxa 3)

Si es vol aprofundir en cadascun d'aquests objectius, podeu consultar la traducció catalana feta per la Generalitat de Catalunya
(http://afersexteriors.gencat.cat/web/.content/Publicacio/20151014_ODS_cat.pdf)

Activitat 04

Activitat lúdica (per a 3r i 4t d'ESO):

Mots encruats

Les definicions de la fitxa 4 corresponen a conceptes relacionats amb els 17 Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni.

Les solucions són:

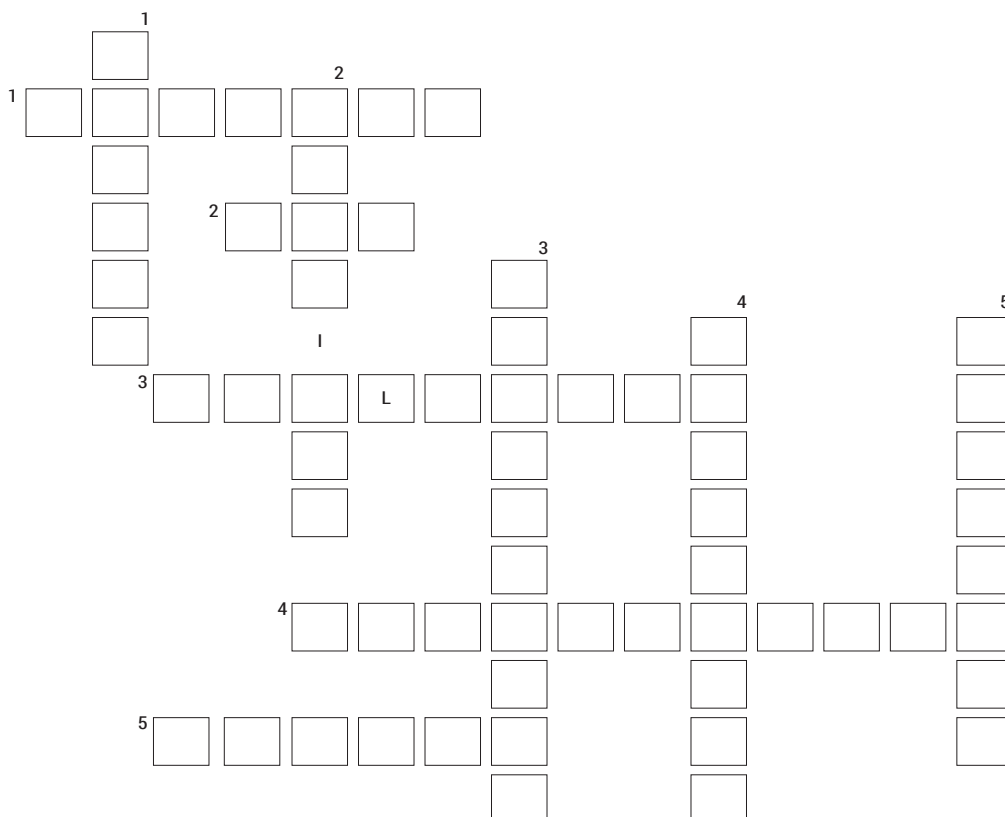
HORITZONTALS:

1. Pobresa
2. Fam
3. Inclusiva
4. Desigualtat
5. Social

VERTICALS:

1. Consum
2. Eradicar
3. Sostenible
4. Saludable
5. Benestar

Activitat 05

Activitat lúdica (per a 1r i 2n d'ESO):

Omple els requadres buits fins a aconseguir 7 paraules que tenen relació amb els drets dels infants

	S						J	
	O				I		U	
	L				G		S	
	I				U		T	
E	D	U	C	A	C	I	O	
	A			L		C		
	R			T		I		
	I			A		A		
	T	C		T				
	A	R						
P	R	O	T	E	C	C	I	O
			I					
			X					
			E					
	A	M	I	S	T	A	T	
			E					
			N					
			T					

Activitat 06

Construcció d'una opinió pròpia

Visionat de la pel·lícula
Camí a l'escola de Pascal Plisson (2013)

"Un documental que narra la història real i extraordinària de quatre nens, herois quotidians -Jackson, Carlitos, Zahira i Samuel- que s'han d'enfrontar diàriament amb una multitud d'adversitats i perills per arribar a l'escola. Aquests nens viuen en quatre punts molt distants de la terra, però comparteixen les mateixes ganes d'aprendre i són conscients que només l'educació els obrirà les portes a un futur millor"
(Extret de la web de la pel·lícula www.caminoalaescuela.com)

Pautes per a la reflexió.

- Comparar la declaració dels Drets dels Infants amb la realitat dels 4 protagonistes
- Com és d'important l'educació per poder transformar el món
- L'actitud dels protagonistes davant la vida: cadascú pot ajudar a canviar el seu món immediat.

Altres Propostes Audiovisuals

Visionat de la pel·lícula **'En el mundo a cada rato'**

Visionat de la pel·lícula **'Invisibles'**

DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS DE L'INFANT

Model de cartolina de la Activitat 1

Dret a la igualtat, sense distinció de raça, religió o nacionalitat

LES DESIGUALTATS SOCIALS I ELS DRETS DELS INFANTS

Llegeix el text següent:

Els Drets dels Infants i la Convenció sobre els Drets dels Infants

El 1959, Nacions Unides va aprovar una Declaració dels Drets de l'Infant que incloïa 10 principis. Però no era suficient per a protegir els drets de la infància perquè legalment no tenia caràcter obligatori.

Per això el 1978, el Govern de Polònia va presentar a Nacions Unides la versió provisional d'una Convenció sobre els Drets dels Infants.

Després de deu anys de negociacions amb governs de tot el món, líders religiosos, ONG, i altres institucions, es va aconseguir aprovar el text final de la "Convenció sobre els Drets de l'Infant, el 20 de novembre de 1989, el compliment del qual seria obligatori per a tots els països que la ratifiquessin.

La Convenció es va convertir en llei l'any 1990, després de ser signada i acceptada per 20 països, entre ells Espanya. Actualment, tots els països del món l'han acceptada menys Somàlia i Estats Units.

Els drets es resumeixen en:

1. Dret a la igualtat, sense distinció de raça, religió o nacionalitat.
2. Dret a una protecció especial que asseguri un creixement mental i social sa i lliure.
3. Dret a un nom i a una nacionalitat.
4. Dret a una alimentació, habitatge i atenció mèdica adequats.
5. Dret a una educació i atenció especials per als infants físicament o mentalment disminuïts.
6. Dret a comprensió i afecte per part de les famílies i de la societat.
7. Dret a l'educació gratuïta. Dret a divertir-se i a jugar.
8. Dret a l'atenció i ajuda preferents en cas de perill.
9. Dret a protecció contra l'abandonament i l'explotació en el treball.
10. Dret a rebre una educació que fomenti la solidaritat, l'amistat i la justícia entre tothom.

LES DESIGUALTATS SOCIALS I ELS DRETS DELS INFANTS

Analitza la notícia que t'han repartit a partir de les preguntes següents:

Quins dels drets des infants es vulneren a la notícia que has llegit?

Quins països els vulneren?

Quins conflictes provoquen aquesta vulneració dels drets?

Quina solució creus que hi hauria per tornar als infants aquests drets que no tenen?

PERSONES QUE TREBALLEN PER TRANSFORMAR EL MÓN

Visionat de 5 testimonis del portal missioners.cat.

Són missioners que conviuen amb persones, la majoria de les quals són víctimes de les desigualtats socials al món.

Escolta el seu testimoni i respon el qüestionari següent:

Frederic Comalat:

En quin país viu: _____

De quina desigualtat ens parla: _____

Com creu que es pot solucionar aquesta desigualtat:

Manel Morancho:

En quin país viu: _____

De quina desigualtat ens parla: _____

Com creu que es pot solucionar aquesta desigualtat:

Lluís Maria Roma:

En quin país viu: _____

De quina desigualtat ens parla: _____

Com creu que es pot solucionar aquesta desigualtat:

Miquel Pedrós:

En quin país viu: _____

De quina desigualtat ens parla: _____

Com creu que es pot solucionar aquesta desigualtat:

Ferran Sans:

En quin país viu: _____

De quina desigualtat ens parla: _____

Com creu que es pot solucionar aquesta desigualtat:

Llegeix el text sobre els 17 Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni marcats per l'ONU.

L'Organització de les Nacions Unides (ONU) va publicar l'informe "Transformant el món: l'Agenda 2030 pel Desenvolupament Sostenible" amb l'objectiu principal de lluitar per un món més just. El document final, que es va aprovar el passat 2 d'agost de 2015, comprèn 17 nous objectius que engloben temes com la pobresa, la salut, l'educació, la igualtat, el creixement econòmic, el canvi climàtic o la pau.

Els 17 objectius de l'Agenda 2030

1. Eradicar la pobresa en el món
2. Acabar amb la fam, aconseguir una seguretat alimentària i millor nutrició i promoure l'agricultura sostenible.
3. Garantir una vida saludable independentment de l'edat
4. Garantir una educació de qualitat i inclusiva
5. Trobar la igualtat entre gèneres i apoderar totes les dones i nenes
6. Garantir la disponibilitat i la gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per tothom
7. Assegurar l'accés a energies sostenibles
8. Fomentar un creixement econòmic sostenible i un treball decent
9. Desenvolupar infraestructures sostenibles i fomentar la innovació
10. Reduir les desigualtats entre països
11. Aconseguir que ciutats i assentaments humans siguin inclusius, segurs i sostenibles
12. Garantir pautes de consum i producció sostenible
13. Prendre mesures urgents per combatre el canvi climàtic
14. Conservar els oceans, mars i recursos marins
15. Protegir, restaurar i promoure la utilització sostenible dels ecosistemes terrestres
16. Promoure societats pacífiques i justes
17. Reforçar els mitjans d'execució d'aquests objectius

En quins d'aquests objectius incideixen les tasques d'aquests missioners? Raona la resposta

Quines altres persones o organitzacions coneixes que treballin per aconseguir que aquests objectius siguin una realitat.

Hi ha una frase que diu:

“Molta gent petita, en llocs petits, fent coses petites, pot canviar el món...”

Quines coses petites que puguis fer en el dia a dia, a casa, a l'escola, al barri, són les que ajuden a construir un món amb menys desigualtats i, per tant, més just?

HORITZONTALS:

1. (Nom) Escassetat del necessari per a viure. És present a tots els països, fins i tot en els països rics.
2. (Nom) Principal problema en molts països subdesenvolupats. No n'hi hauria, si s'aconseguís una seguretat alimentària i una millor nutrició.
3. (Adjectiu) Si l'educació ho fos, ajudaria a disminuir les desigualtats
4. (Nom) Manca d'igualtat.
5. (Adjectiu) "La justícia és un principi fonamental per a la convivència pacífica i pròspera, dins i entre les nacions".

VERTICALS

1. (Nom) Acció d'adquirir productes o serveis per satisfer certes necessitats o gaudir de determinades il·lusions. Quan és responsable i sostenible ajudem a reduir les diferències socials.
2. (Verb) Sinònim d'eliminar radicalment la pobresa.
3. (Adjectiu) Tipus de desenvolupament econòmic i social que té en compte el medi ambient i els recursos naturals.
4. (Adjectiu) Referent a la salut. Cal garantir una vida.....per a tothom
5. (Nom) Societat que garanteix als ciutadans uns serveis i prestacions bàsiques pel que fa a la salut, l'educació i l'habitatge: "Estat del....."

ELS DRETS DELS INFANTS

Omple els buits fins a obtenir 7 paraules que tenen relació amb els Drets dels Infants

			S					J	
							I		
	E					A		I	O
								C	
								I	
								A	
				C		T			
P			T	E					O
			A	M					T
				T					

VISIONAT DE LA PEL·LÍCULA

Visionat de la pel·lícula Camí a l'escola, de Pascal Plisson (2013)

Pautes per a la reflexió:

- Comparar la declaració dels Drets dels Infants amb la realitat dels 4 protagonistes
- Com és d'important l'educació per poder transformar el món
- L'actitud dels protagonistes davant la vida: cadascú pot ajudar a canviar el seu món immediat.